

KVINNHERAD
KOMMUNE

Strategi for risikovurdering rettleiing og tilsyn med barnehagar

2022

Innhald	Feil! Bokmerke er ikkje definert.
1.0 Innleiing	3
2.0 Rettsleg grunnlag.....	3
3.0 Roller og ansvar	4
3.1 Kommunen si rolle som barnehageeigar (forvaltningslova gjeld ikkje)	4
3.2 Kommunen si rolle som barnehagemynde (forvaltningslova gjeld).....	4
3.3 Barnehageeigar og barnehagemynde sine plikter etter barnehagelova	4
4.0 Risikovurdering.....	6
4.1 Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) sitt samarbeid med risikovurdering.....	6
4.2 Matrise for risikovurdering om trong for tilsyn og/eller rettleiing.....	7
4.3 Tilsynsverktøy	7
5.0 Kommunen si plikt til rettleiing	8
6.0 Tilsyn etter barnehagelova	8
6.1 Varsel om tilsyn.....	8
6.2 Gjennomføring.....	8
6.3 Rapport og pålegg om retting av lovbrøt.....	9
6.4 Oppfølging.....	9

Kommunen som barnehagemynde skal gje rettleiing og sjå til at barnehagane vert drivne i samsvar med gjeldande regelverk, og fører tilsyn med barnehagar etter barnehagelova. Strategi for risikovurdering, rettleiing og tilsyn med barnehagar syner korleis kommunen arbeider med dette.

Kommunen arbeider kontinuerleg med tiltak som kan bidra til auka kvalitet i barnehagane. Kommunalsjef har det overordna ansvaret for at utvikling av god barnehagekvalitet vert prioritert.

Barnehageeigar har det overordna ansvaret for at barnehagen vert driven i samsvar med gjeldande lover og regelverk, jf. Barnehagelova § 7, første ledd. Barnehageeigar har dermed juridisk ansvar for kvaliteten på barnehagetilbodet.

Kunnskapsdepartementet sin [Strategi for barnehagekvalitet 2021-2030 – Barnehager mot 2030](#), syner korleis nasjonale styresmakter vil leggja opp arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehagesektoren framover.

2.0 Rettsleg grunnlag

§ 7. Krav til barnehagens virksomhet

Barnehageeieren har ansvaret for at barnehagen drives i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Kommunale og private barnehager skal være registrert med eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret.

§ 10. Barnehagemyndighetens ansvar, første ledd

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning om og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter.

§ 11. Krav til likebehandling og uavhengighet

Kommunen skal likebehandle private og kommunale barnehager når den utfører oppgaver som barnehagemyndighet. Kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier når dette er egnet til å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet som barnehagemyndighet.

§ 53. Kommunenes tilsyn med barnehagene

Kommunen fører tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter. Kommunen kan gi pålegg til barnehagen om å rette uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller forholdet ikke lar rette på seg, kan kommunen fatte vedtak om tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Foreldrerådet skal få mulighet til å uttale seg før kommunen fatter vedtak om stenging. Barnehagen skal uten hinder av taushetsplikten legge frem alle opplysninger som kommunen trenger for å føre tilsyn. Barnehagen skal gi kommunen adgang til barnehagens lokaler.

3.0 Roller og ansvar

3.1 Kommunen si rolle som barnehageeigar (forvaltningslova gjeld ikkje)

Kommunen som barnehageeigar har ansvar for at den einsskilde kommunale barnehage vert driven i samsvar med gjeldande regelverk.

3.2 Kommunen si rolle som barnehagemynde (forvaltningslova gjeld)

Kommunen som barnehagemynde skal ha oversyn over barnehageeigar sine plikter etter barnehagelova og rettleia og føra tilsyn med at barnehagane vert drivne i tråd med krav i barnehagelova. Barnehagemynde har tre verkemiddel til disposisjon i dette arbeidet:

- Godkjenning
- Rettleiing
- Tilsyn

Godkjenning av barnehagar er ikkje omtala i dette dokumentet. Rettleiing inneber å informera om eigarpliktene, og er eit verkemiddel for å førebyggja lovbrøt. Det skal vera mogeleg for eigar å endra på tilhøve som kan føra til pålegg om retting av ulovlege tilhøve. Mynde skal dokumentera at rettleiing er valt, kvifor det er valt og kva det vert gjeve rettleiing om.

Risikovurdering skal liggja til grunn for barnehagemynde sine val av verkemiddel, og må slik ha kunnskap om barnehagane i kommunen for å kunna vurdere risiko for brøt på regelverk og iverksetjing av tilsyn.

Ved delegering av avgjerdsmynde frå kommunestyret til rådmann, vert barnehagemynde sine oppgaver delegerte til den som skal utføra dei i den einsskilde kommune.

3.3 Barnehageeigar og barnehagemynde sine plikter etter barnehagelova

Oversynet nedanfor er ei oppstilling av barnehageeigar og barnehagemynde sine plikter etter barnehagelova. Barnehagemynde har plikt til å rettleia barnehageeigar på alle lovparagrafane i barnehagelova.

§§	Innhald	Bhg.eigar	Kommunen som bhg.mynde
1	<u>Formål</u>	X	
1 a	<u>Særlig formål</u>	X	
2	<u>Barnehagens innhold</u>	X	
2 a	<u>Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole</u>	X	
3	<u>Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste</u>	X	
4	<u>Foreldreråd og samarbeidsutvalg</u>	X	
5	<u>Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole</u>	X	
6	<u>Virksomhetens plikt til å søke godkjenning</u>	X	
7	<u>Krav til barnehagens virksomhet</u>	X	
8	<u>Krav til vedtekter</u>	X	
9	<u>Internkontroll i barnehagen</u>	X	
10	<u>Barnehagemyndighetens ansvar</u>		X
11	<u>Krav til likebehandling og uavhengighet</u>		X
12	<u>Særlige regler for klageinstans</u>		X
13	<u>Statlig råd og veiledning</u>		X
14	<u>Godkjenning</u>		X
15	<u>Familiebarnehager</u>		X
16	<u>Rett til plass i barnehage</u>		X
17	<u>Samordnet opptaksprosess i kommunen</u>		X

18	Prioritet ved opptak		X
19	Kommunalt tilskudd til godkjente private barnehager		X
20	Foreldrebetaling		X
21	Virkeområde og formål (gjeld for private barnehagar)	X	
22	Definisjoner (gjeld for private barnehagar)	X	
23	Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager	X	
24	Styrer	X	
25	Pedagogisk bemanning	X	
26	Grunnbemanning	X	
27	Krav om norskferdigheter for å bli ansatt i barnehage	X	
28	Krav om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder	X	
29	Forbud mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet	X	
30	Politiattest	X	
31	Rett til spesialpedagogisk hjelp		X
32	Samarbeid med barnets foreldre		X
33	Pedagogisk-psykologisk tjeneste		X
34	Sakkyndig vurdering		X
35	Vedtak om spesialpedagogisk hjelp		X
36	Rett til skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp		X
37	Barn med nedsatt funksjonsevne		X
38	Rett til tegnspråkopplæring		X
39	Barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)		X
40	Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig		X
41	Nulltoleranse og forebyggende arbeid	X	
42	Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)	X	
43	Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn	X	
44	Taushetsplikt	X	
45	Opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten	X	
46	Opplysningsplikt til barnevernet	X	
47	Innhenting av opplysninger fra Folkeregisteret		X
47	Kommuner, fylkeskommuner og private barnehagers behandling av personopplysninger	X	X
48	Plikt til å gi opplysninger om tjenestedata og regnskapsdata (gjeld kommunale barnehagar)	X	
49	Plikt til å gi opplysninger til barnets bostedskommune	X	
50	Helsekontroll av barn og personale	X	
51	Øvingsopplæring	X	
53	Kommunens tilsyn med barnehagene		X

4.0 Risikovurdering

Den som har ansvar for myndeoppgåvene skal, gjennom barnehageåret, utføra risikovurdering av barnehagane sitt arbeid etter barnehagelova, og konsekvensar av brot på dette. Mynde må difor ha:

- Kunnskap om eigar sine plikter
- Oppdatert og rett lovforståing
- Informasjon om korleis barnehagane arbeider med å oppfylle lovkrav

Med bakgrunn i informasjon om praksis i den einskilde barnehage, vurderer barnehagemynde behov for rettleiing og tilsyn. Spørsmål som er relevante for barnehagemynde i samband med risikovurdering er:

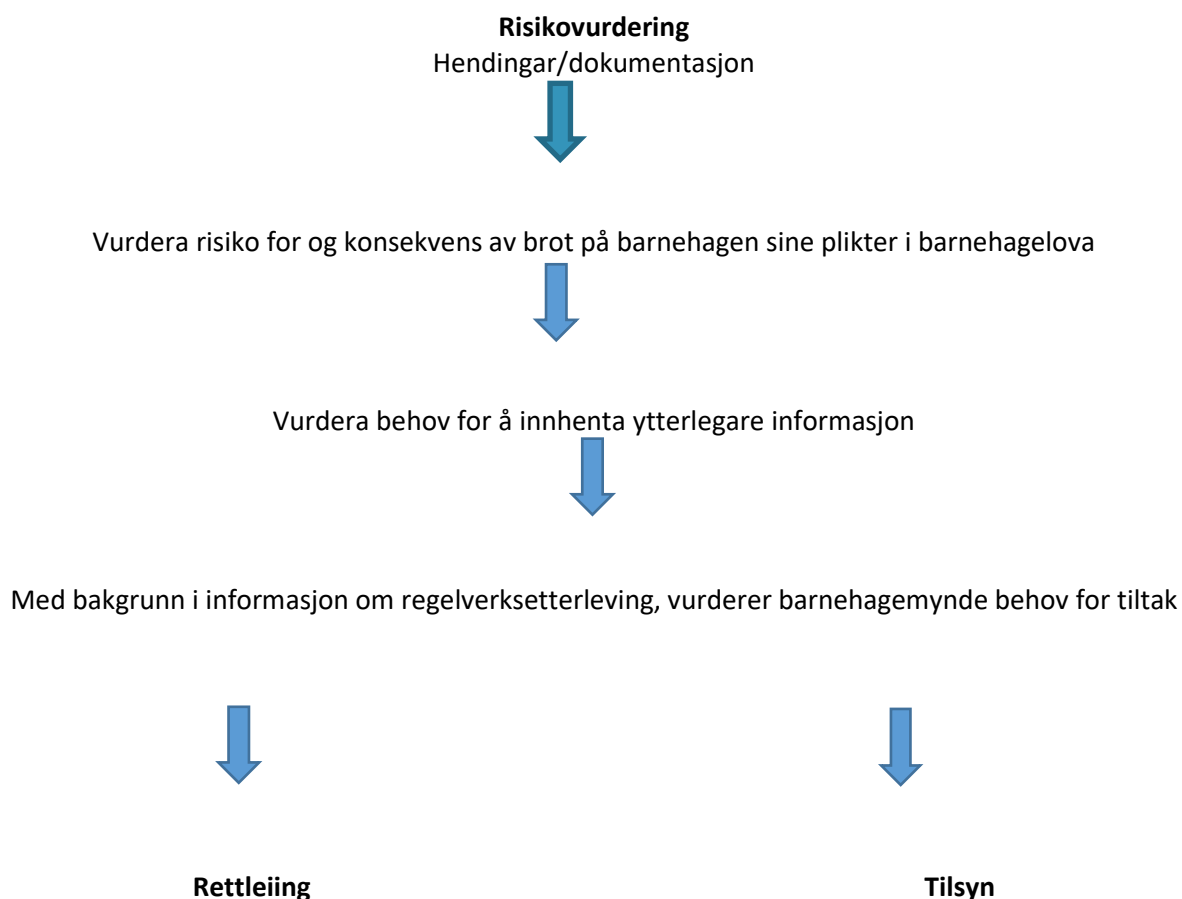
- Har ein kunnskap om og oversyn over barnehageeigar sine plikter etter barnehagelova?
- Har ein nok og rett kunnskap om korleis barnehageeigar oppfyller pliktene etter barnehagelova?
- Nyttar ein kunnskapen til å gjera risikovurdering av trong for rettleiing og tilsyn?
- Gjennomfører ein rettleiing og tilsyn i tråd med risikovurdering?

Opggåva til barnehagemynde er å vurdere kor sjansen for lovbrot er størst i høve krav i barnehagelova.

4.1 Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) sitt samarbeid med risikovurdering

FOS si barnehagegruppe vil årleg utarbeida ein handlingsplan for samarbeid knytt til risikovurderingar. Kommunane følgjer opp rettleiing av barnehagane i eigen kommune. Dette ved utarbeiding av årshjul for tema på møte med barnehagane som er synkroniserte med FOS sin handlingsplan.

Barnehagemynde i den einskilde kommune hentar informasjon gjennom ulike kjelder, som årsmelding, vedtekter, osb. Ein føretek så ei risikovurdering i eigen kommune før ein har dette som felles læringsøkt i FOS. Med bakgrunn av dette kan ein avdekka behov for felles kompetanseheving i regionen, og vurdere om det er behov for å opna tilsyn.

Varsling og eller bekymringsmelding skal alltid utløysa barnehagemynde si plikt til å undersøkje og henta inn informasjon med påfølgjande risikovurdering. Ved avdekking av ulovlege forhold, skal barnehagemynde ved tilsyn vurdera og konkludera om plikter etter barnehagelova vert oppfylte. Dersom det vert konkludert med brot på regleverket, kan barnehagemynde nytta følgjande verkemiddel:

- Rettleiing
 - Pålegg om retting av uforsvarlege eller ulovlege tilhøve
 - Pålegg om midlertidig eller varig stenging dersom barnehageeigar ikkje held fristen for å etterkoma pålegget, eller dersom tilhøva ikkje let seg retta.
- Vedtaket om stenging skal sendast Statsforvaltaren til orientering.

4.3 Tilsynsverktøy

Kommunane i Sunnhordland, i regi av Forum for oppvekst i Sunnhordland (FOS) har utarbeidd eit verktøy/sjekkliste som vert nytta ved tilsyn. Verktøyet inneheld spørsmål og indikatorar til dei ulike ledda i lovparagrafane som vert nytta når ein skal undersøkje om barnehagen har lovleg drift. Innhaldet i verktøyet vert jamleg drøfta og oppdatert i FOS si barnehagegruppe. Dette samarbeidet styrkjer og kvalitetssikrar den einskilde kommune sin barnehagefaglege kompetanse.

5.0 Kommunen si plikt til rettleiing

Udir si [Metodehandbok for tilsyn](#), omtalar korleis ein kan gjennomføra tilsyn. Handboka omtalar at risikovurderingar skal liggja til grunn for barnehagemynde si vurdering av om det er behov for rettleiing og/eller tilsyn.

Kommunen skal gje rettleiing og sjå til at alle barnehagar vert drivne i samsvar med gjeldande regelverk. Det inneber at barnehagemynde aktivt gjev informasjon til barnehageeigar eller styrar om eigar sitt ansvar etter barnehagelova.

Rettleiing er eit av verkemidla barnehagemynde har for å bidra til auka regelverksetterleving i barnehagane. Rettleiing kan vera planlagd med bakgrunn i funn ved risikovurdering, og kan gjevast i fagmøte med barnehagestyrarane eller i forkant av planlagde tilsyn.

6.0 Tilsyn etter barnehagelova

[Barnehagelova § 53](#), fjerde ledd, skildrar kommunen sin rett til innsyn i dokument og tilgang til barnehagen sine lokale når dette vert sett som nødvendig for å ivareta kommunen si oppgåve som barnehagemynde.

Eit tilsyn inneheld fylgjande fire fasar:

- Varsel om tilsyn
- Gjennomføring
- Rapport
- Oppfølging

6.1 Varsel om tilsyn

Varsla tilsyn vert gjennomført som systemrevisjon. Tema for tilsyn er sett på førehand. Systemrevisjon er systematiske undersøkingar for å slå fast om aktivitetar og tilhøyrande resultat er i samsvar med krav i, eller i medhald av, lov og forskrift.

Systemrevisjon

- Fokuserer på prosess og handlingar fram mot sluttprodukt/resultat
- Undersøker kva handlingar/aktivitetar som vert gjort for å ivareta krav i lov og forskrift
- Organisasjonen er ansvarleg, ikkje den einskilde tilsette
- Skal medverka til at barnehagen utviklar system for kvalitetsutvikling

Tilsyn skal varslast skriftleg til barnehageeigar, med forslag til møtetidspunkt og forventa saksgang i tilsynet. Lovparagrafane som skal undersøkjast i tilsynet, samt innsending av relevant dokumentasjon med frist. Unntak frå varsling er når barnehagemynde har informasjon om og vurderer det som sannsynleg at ulovlege og/eller uforsvarlege tilhøve straks må undersøkjast for eit eventuelt krav om retting.

6.2 Gjennomføring

Føremålet med stadleg tilsyn er å undersøkje om barnehagen sin internkontroll fungerer i praksis. Tilsynet vert gjennomført av den/dei som kommunen har delegert dette ansvaret til.

Framgangsmåte:

- Gjennomgang av barnehagen sin skriftlege internkontroll (for vurdering av om prosedyrane er i tråd med lovkrav)
- Gjennomføring i barnehagen sine lokale med eigar, styrar, tilsette, foreldrerepresentant og eventuelt andre med tilknytning til barnehagen som vert vurdert som aktuelle.

6.3 Rapport og pålegg om retting av lovbrøt

Barnehagemyndene sine vurderingar og konklusjonar kjem fram i ein rapport til barnehageeigar. Dersom barnehagemyndene konkluderer med lovbrøt, vert det i tillegg sendt eit førehandsvarsel med pålegg om retting med frist. Dersom eigar ikkje rettar lovbrøtet innan fristen, fattar barnehagemyndene vedtak med pålegg om retting i tråd med forvaltningslova.

Vedtaket med pålegg om retting av lovbrøt skal innehalda følgjande informasjon:

- Paragrafane/reglane vedtaket byggjer på
- Dei faktiske tilhøva vedtaket byggjer på
- Omsyn som har vore avgjerande ved utøving av skjønn
- Klagegang
- Klagefrist
- Klageinstans og framgangsmåte ved klage
- Informasjon om retten til å sjå dokument i saka
- Informasjon om retten til å be om utsetting av iverksetting

6.4 Oppfølging

Barnehagemyndene skal følgja opp at brøt på barnehagelova vert retta. Tilsynet vert ikkje avslutta før barnehageeigar har retta lovbrøtet. Dette skal gjerast skriftleg i tråd med informasjon i vedtaket. Dersom barnehagemyndene nyttar rettleiing som verkemiddel for å retta lovbrøtet, er det ikkje same krav til skriftleg tilbakemelding frå eigar. Barnehagemyndene må likevel sannsynleggjera at lovbrøtet vert følgt opp og korrigert av barnehageeigar.